

VLAAMSE RAAD

ZITTING 1990-1991

30 OKTOBER 1990

VOORSTEL VAN DECREET

— van de heren A. Denys, G. Verhofstadt en D. Van Mechelen —

houdende organisatie en erkenning van regionale radio's

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Het voorliggende voorstel van decreet houdende organisatie en erkenning van regionale radio's, heeft tot doel het huidige fenomeen niet-openbare radio's, momenteel enkel mogelijk gemaakt door lokale initiatieven, uit te breiden tot radio's met een provinciaal verzorgingsgebied.

Waar vroeger voor de organisatie en de erkenning van de niet-openbare radio slechts één decreet van kracht was, met name het decreet van 6 mei 1982 houdende organisatie en erkenning van de niet-openbare radio's, zullen nu twee aparte decreten dit fenomeen regelen. Zo is er enerzijds het decreet houdende organisatie en erkenning van lokale radio's van 7 november 1990, bedoeld voor radio's met een beperkt verzorgingsgebied, terwijl anderzijds dit voorstel van decreet de regeling inhoudt voor meer grootschalige radio's.

De jarenlange praktijkervaring heeft ons immers geleerd dat er twee soorten niet-openbare radio's zijn ontstaan : enerzijds de niet-openbare radio's die als verzorgingsgebied een lokale gemeenschap beogen en hun programmatie voornamelijk daarop afstemmen, en anderzijds niet-openbare radio's die als ambitie hebben een volwaardige radioprogrammatie te verzorgen binnen een voldoende groot gebied en als dusdanig kunnen worden beschouwd als het private alternatief voor de openbare omroep.

Net zoals de lokale vrije radio zijn sociaal-culturele functie heeft voor de beperkte gemeenschap, zo ook heeft de regionale radio diezelfde functie voor zijn groter **verzorgingsgebied**. Het kan immers niet worden ontkend dat de grotere Vlaamse centra evenzeer als op economisch vlak ook op het sociaal-culturele vlak een aantrekkingspool zijn voor het **hinterland**. De regionale radio die vanuit deze centra uitzendt, heeft aldus identiek dezelfde functie voor het hinterland, als de lokale radio heeft voor zijn lokale gemeenschap.

Dit betekent ook dat beide soorten radio's elk hun **luisterpubliek** zullen hebben. Het feit dat dit publiek overlappend zal zijn is onvermijdelijk, doch geenszins bezwarend. Het is immers een vaststaand feit dat de burgers zowel geïnteresseerd zijn in datgene wat in hun nabije (lokale) gemeenschap gebeurt, als in wat in de voor hen belangrijke economische en culturele aantrekkingspool gebeurt.

Daarenboven moge er ook op worden gewezen dat indien men recht wil doen aan de pluriformiteit, er dient te worden gewaarschuwd voor een gelijkgeschakelen van alle **niet-openbare** radio's in zendbereik en vermogen, waarbij het idee van kleinschaligheid primeert. De beperking tot uitsluitend lokale initiatieven betekent immers ook het uitschakelen van alle andere ideeën over niet-openbare radio die mogelijk zijn en die eveneens aansluiten bij de behoeften van de tijd.

Ook qua technische invulling kunnen deze beide soorten radio's strak worden gescheiden. De frequentiesubband momenteel bij ministerieel besluit van 13 april 1984 tot wijziging van het ministerieel besluit van 31 augustus 1981 betreffende de goedkeuring van de zendtoestellen en de stations voor lokale klankradio-omroep, voorbehouden aan de **niet-openbare** radio's, kan immers worden ingedeeld in twee duidelijk afgebakende subbanden waarbij de bovenste helft wordt gereserveerd voor de lokale en de onderste helft wordt voorbehouden voor de regionale radio's.

Om erkend te worden en te blijven dienen de regionale radio's dezelfde procedure te volgen als deze bestemd voor de lokale radio's, en zoals beschreven in het daartoe bedoelde decreet van 7 november 1990. Dit houdt meteen in dat de Raad voor Lokale Radio's door dit decreet ook een adviserende functie krijgt inzake regionale radio's. Om deze reden wordt dan ook de benaming gewijzigd in Raad voor Niet-Openbare Radio's.

Commentaar bij de artikelen

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen commentaar.

Artikel 2

Dit artikel definieert een aantal begrippen die in het **voorstel** van decreet worden gehanteerd.

1. Dit punt behoeft geen commentaar.

2. Daar waar, overeenkomstig het decreet van 7 november 1990, een lokale radio een lokale gemeenschap als **verzorgingsgebied** heeft, richt een regionale radio zich tot een ruimer gebied. Daar door de bestuurlijke indeling bepaalde arrondissementen binnen één provincie niet aaneengrenzend

zijn, wordt tevens bepaald dat een regionale radio zich steeds kan richten tot een volledige provincie.

De taakomschrijving uit het decreet van 7 november 1990, houdende organisatie en erkenning van lokale radio's, wordt, ook wat de regionale radio's betreft, behouden.

Tot slot is de samenwerking tussen regionale radio's onderling of tussen regionale radio's en andere omroepen mogelijk, op voorwaarde dat deze samenwerking geen gestructureerde eenvormigheid in het programmabeleid tot gevolg heeft, een omschrijving die ook wordt gebruikt in het zogenaamde kabeldecreet van 28 januari 1987.

3. De Raad voor Lokale Radio's, opgericht bij decreet van 7 november 1990, krijgt aldus ook een adviserende functie wat betreft de erkenning, de opschorting of de intrekking van de regionale radio's.

4. Teneinde de uitzendende radio's te allen tijde te kunnen identificeren is het gebruik van een originele roepnaam noodzakelijk.

Artikel 3

Dit artikel omschrijft de voorwaarden waaraan een regionale radio moet voldoen om erkend te worden en te blijven.

1. Daar waar volgens het decreet van 7 november 1990 houdende organisatie en erkenning van lokale radio's de niet-openbare radio eigendom moet zijn van een vereniging zonder winstgevend oogmerk (VZW), kan de regionale radio nu ook een andere vorm van private rechtspersoonlijkheid aannemen.

De problematiek inzake de BTW-aangifte heeft ons immers geleerd dat het aannemen van het statuut van VZW door een vrije radio, moeilijk houdbaar is.

2. Dit punt behoeft geen commentaar.

3. De bepaling om in het Nederlands uit te zenden blijft behouden. Wel kan de Executieve na een gemotiveerd verzoek vanwege de radio, afwijkingen toestaan.

4. Er wordt geopteerd om voor de regionale radio enkel de onafhankelijkheid te waarborgen ten opzichte van representatieve werkgevers- en werknemersorganisaties, alsook ten opzichte van een politieke partij.

5. Gezien het feit dat de regionale radio's een niet onaanzienlijk luisterpubliek tellen, leek het ons noodzakelijk de objectiviteit van de informatieve programma's te waarborgen. De Geschillenraad uit het zogenaamde kabeldecreet kan hier borg voor staan.

6. Gelet op het feit dat een duidelijke identificatie te allen tijde noodzakelijk is, dienen zowel de herkenningmelodie als de roepnaam geregeld aan het luisterpubliek medegedeeld.

7. Door de mogelijkheid te geven om een werkings- en financieel verslag op te leggen, moet men in staat zijn de evolutie op het niet-openbare radiogebeuren te volgen.

8. Deze bepaling behoeft geen commentaar.

9. Het spreekt vanzelf dat wie de geboden uitzendmogelijkheid niet benut, zijn erkenning verliest.

Artikel 4

Dit artikel neemt grotendeels de bepalingen van artikel 8 van het decreet van 7 november 1990 houdende organisatie en erkenning van lokale radio's over.

Artikel 5

Het spreekt vanzelf dat de erkenning van de radio's die zich niet houden aan de wettelijke bepalingen kan worden ingetrokken. De schorsing of de intrekking van de erkenning kan echter slechts gebeuren na een kennelijke, tegen de wet indruisende overtreding. Er werd wel gezorgd voor een weer-mogelijkheid vanwege de radio.

Artikel 6

Net zoals in het decreet van 7 november 1990 houdende organisatie en erkenning van lokale radio's wordt, gezien de grote investeringen, de erkenning voor de regionale radio's verleend voor negen jaar.

Artikel 7

Wanneer de erkenning van de regionale radio, op grond van artikel 5 van dit voorstel van decreet, wordt ingetrokken, kunnen andere kandidaat-niet-openbare radio's worden erkend voor de hierdoor vrijgekomen uitzendmogelijkheid. De termijn van de oorspronkelijke erkenning blijft echter in dit geval lopen.

Artikel 8

Gelet op het feit dat de Vlaamse Gemeenschap ook bevoegd is voor de technische aspecten van niet-openbare radio's wordt de technische zendvergunning verleend met de culturele erkenning.

Artikel 9

Deze bepaling werd voor de volledigheid opgenomen.

Artikel 10

Het feit dat het voorstel van decreet bepaalt dat de erkenning van de regionale radio automatisch de machtiging tot het uitzenden van handelspubliciteit inhoudt, maakt de opheffing van artikel 12 van de wet van 6 februari 1987 noodzakelijk.

Artikel 11

De Raad voor Lokale Radio's zoals die werd opgericht door artikel 3 van het decreet van 7 november 1990 houdende organisatie en erkenning van lokale radio's krijgt hiermee ook een adviserende functie inzake de regionale radio's. Daarom was het noodzakelijk de titel van Raad voor Lokale Radio's te wijzigen in Raad van Niet-Openbare Radio's. De samenstelling van deze Raad blijft evenwel dezelfde, met dien verstande dat de raadpleging van de representatieve organisaties niet werd weerhouden, dit om te veel belangenbehartiging te vermijden.

A. DENYS

G. VERHOFSTADT

D. VAN MECHELEN

VOORSTEL VAN DECREET

Hoofdstuk 1

Algemene bepalingen

Artikel 1

Dit decreet regelt een in artikel 59bis van de Grondwet bedoelde aangelegenheid.

Artikel 2

Voor de toepassing van dit decreet wordt verstaan onder :

1. de Executieve : de Vlaamse Executieve ;
2. regionale radio : radio's ingericht door het **privé-initiatief** die zich met een eigen programma en programmatie overeenkomstig de bepalingen van dit decreet richten tot een gemeenschap die geografisch is gesitueerd binnen een groep van aaneengrenzende arrondissementen, met dien verstande dat een provincie steeds volledig mag worden bereikt.

De regionale radio's hebben tot taak een verscheidenheid van informatie, animatie, vorming en ontspanning te brengen, met de bedoeling binnen hun zendgebied de communicatie onder de bevolking te bevorderen.

De regionale radio staat open voor de actieve **medewerking** van luisteraars en verenigingen.

Samenwerking tussen regionale radio's onderling of met andere omroepen mag niet leiden tot gestructureerde eenvormigheid in het programmabeleid ;

3. de Raad : de Raad voor Lokale Radio's, zoals deze bij het decreet van 7 november 1990 houdende organisatie en erkenning van de lokale radio's werd opgericht, zoals gewijzigd bij artikel 11 van dit decreet ;

4. roepnaam : de door de rechtspersoon gekozen originele benaming voorafgegaan door het woord „radio”.

Hoofdstuk II

De erkenning

Artikel 3

Om erkend te worden en te blijven, moet een regionale radio :

1. een **privaat** rechtspersoon zijn, waarvan zowel de zetel als de produktie- en zendinstallaties zijn gelegen in het Nederlandse taalgebied of in het tweetalig gebied **Brussel-Hoofdstad** en binnen de reikwijdte van de zender. De vereniging wordt bestuurd door beheerders wier lidmaatschap onverenigbaar is met een politiek mandaat of met dat van een beheer van een andere vereniging die een lokale of regionale radio in eigendom heeft en/of beheert. De vereniging kan niet meer dan één regionale radio exploiteren ;

2. een technische uitrusting gebruiken conform de wettelijke voorschriften en zich houden aan de bepalingen van de zendvergunning ;

3. in het Nederlands uitzenden, behoudens **afwijkingen** toe te staan door de Executieve ;

4. onafhankelijk zijn van een representatieve **werkgevers-** of werknemersorganisatie of van een politieke partij ;

5. elke vorm van discriminatie weren in de programma's. De informatieve programma's worden verzorgd volgens de regels van de journalistieke plichtenleer. Geschillen worden behandeld door de Geschillenraad, zoals opgericht bij artikel 14 van het decreet van 28 januari 1987 betreffende het overbrengen van klank- en televisieprogramma's in de radiodistributie- en teledistributienetten en betreffende de erkenning van niet-openbare televisieverenigingen ;

6. de uitzending van de programma's laten voorafgaan door een oorspronkelijk herkenningmelodie met vermelding van de roepnaam, die het mogelijk maakt de radio te identificeren en de lokalisatie van de zender te kennen. De herkenningmelodie en de roepnaam moeten tijdens de uitzending van de programma's met regelmatige tussenpozen worden uitgezonden. De roepnaam, de herkenningmelodie en alle andere identificatiegegevens worden bij de Executieve ingediend samen met de erkenningsaanvraag. Iedere wijziging wordt onmiddellijk aan de Executieve medegedeeld ;

7. jaarlijks een werkingsverslag en een financieel verslag voorleggen. De Executieve kan de wijze waarop het werking- en het financieel verslag worden opgesteld, vastleggen, derwijze dat controle op de naleving van de bij dit decreet bepaalde erkenningsvoorwaarden mogelijk is ;

8. aanvaarden dat de aangestelde ambtenaren de werking ter plaatse onderzoeken ;

9. gebruik maken van de geboden uitzendmogelijkheid.

Artikel 4

§ 1. De Raad onderzoekt de aanvragen tot erkenning die door de verantwoordelijken van regionale radio's worden ingediend bij de Executieve, na een oproep in het Belgisch Staatsblad.

De Raad brengt over elke aanvraag een gemotiveerd advies uit binnen een door de Executieve te bepalen termijn. In de motivering van zijn advies houdt de Raad rekening met het door de zender bestreken gebied, de plaatsing van de straalantenne, de te gebruiken frequenties alsmede het tijdschema voor de uitzendingen.

Het advies van de Raad wordt aan de aanvrager medegedeeld.

Tegen het advies kan een bezwaarschrift worden ingediend bij de Executieve binnen een termijn van dertig dagen.

§ 2. De Executieve beslist omtrent de erkenning van de regionale radio's binnen een termijn van zestig dagen nadat de Raad advies heeft uitgebracht.

Iedere beslissing van de Executieve wordt gemotiveerd.

§ 3. De beslissing van de Executieve wordt ter kennis van de aanvrager gebracht.

Artikel 5

Ingeval van overtreding van de bepalingen van dit decreet, van andere wettelijke verbodsbepalingen inzake de radio-omroep, het ongebruikt laten van de toegewezen zendmogelijkheden of het verkeerd gebruik ervan, kan de erkenning door de Executieve, de radio gehoord, worden geschorst of ingetrokken. De Executieve motiveert haar beslissing. De Execu-

tieve bepaalt de nadere regelen tot erkenning, schorsing of intrekking van de erkenning.

Artikel 6

De erkenningen worden verleend voor negen jaar, met ingang van de datum van beslissing van de Executieve. Zij zijn hernieuwbaar. Zij vermelden de uren waarop de uitzendingen zijn toegelaten en de machtiging tot het uitzenden van handelspubliciteit.

Ten minste één jaar voor het vervallen van de erkenning moet een nieuwe erkenningsaanvraag worden ingediend, en dit nadat de Vlaamse Executieve een oproep heeft geplaatst in het Belgisch Staatsblad. Indien de Executieve geen beslissing heeft genomen bij het vervallen van de erkenning, wordt de erkenning stilzwijgend verlengd, onverminderd de toepassing van de andere bepalingen van dit decreet, inzonderheid artikelen 5 tot 7, tot op het ogenblik dat de Executieve een beslissing heeft genomen.

Artikel 7

Indien tijdens de duur van de looptijd van de erkenningen een toegewezen zendmogelijkheid vrij komt, kan de Vlaamse Executieve, zonder oproep in het Belgisch Staatsblad, kandidaten-regionale radio's erkennen, de Raad gehoord. De tussentijdse erkenning wordt verleend tot het einde van de termijn van de eerst verleende erkenning.

Artikel 8

De Executieve verleent gelijktijdig met de erkenning de zendvergunning en trekt ze desgevallend ook gelijktijdig met de erkenning in.

Hoofdstuk III

Slot- en overgangsbepalingen

Artikel 9

Hoofdstukken II en III van de wet van 23 juni 1961 betreffende het recht tot antwoord, ingevoegd bij de wet van 4 maart 1977 zijn toepasselijk op de bij dit decreet bepaalde uitzendingen.

Artikel 10

Artikel 12 van de wet van 6 februari 1987 betreffende de radiodistributie- en teledistributienetten en betreffende de handelspubliciteit op radio en televisie, wordt, wat betreft regionale radio's erkend op basis van de bepalingen van dit decreet, opgeheven.

Artikel 11

Artikel 3 van het decreet van 7 november 1990 houdende organisatie en erkenning van lokale radio's wordt vervangen door de volgende bepaling :

„Artikel 3

§ 1. Er wordt een Raad voor Niet-Openbare Radio's opgericht, hierna te noemen de Raad.

De Raad heeft tot taak de Executieve te adviseren in verband met de organisatie, de erkenning, de intrekking of de schorsing van de erkenning van de lokale en regionale radio's. De Raad vergadert hetzij op verzoek van de Executieve, hetzij op eigen initiatief.

§ 2. De Raad is samengesteld uit een voorzitter en 12 leden die bij besluit van de Executieve voor een termijn van vier jaar worden benoemd.

De benoemingen gebeuren overeenkomstig de wet van 16 juni 1973 waarbij de bescherming van de ideologische en filosofische strekkingen wordt gewaarborgd.

De benoeming van de leden dient te gebeuren op basis van hun vertrouwdsheid en deskundigheid met het medium lokale of regionale radio.

§ 3. De Raad kan zich laten bijstaan door externe deskundigen."

A. DENYS

G. VERHOFSTADT

D. VAN MECHELEN
